

DE SLECHTVALK.

VOGELWACHT UDEN E.O.

VOGELWACHT

UDEN E.O.

- Voorzitter: P. van der Voort, Dorshout 2
Uden, tel. 04132- 63292
- Secretaris: J.-W. Hermans, Broekmorgen 28
Uden, tel. 04132- 69804
- Penningmeester: B. Gevers, Hoornstraat 6
Uden, tel. 04132- 60613
- Bestuursleden: J. v. Bergen, W. Janssen & J. v. Dommelen
- Bank: Rabobank Uden 15.49.30.989
Gironummer bank 1096522

"DE SLECHTVALK"

Een orgaan van Vogelwacht Uden e.o.

- Redactie: M. Hoefnagels, J.W. Hermans, J. Hermans,
P. Noy, G. v. Dommelen & P. v.d. Acker
- Tekeningen: W. Janssen
- Typewerk: S. Gevers

Copy voor het volgende nummer inleveren bij één van de
redactieleden vóór 30 okt. 1988

NUMMER 2

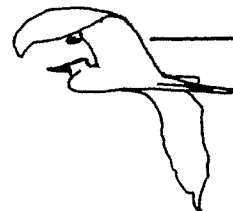
We zien niet graag dat iemand gedeeltes van dit blad gebruikt, voordat we daar schriftelijk toestemming voor hebben gegeven.

INHOUD

	Blz.
Mededelingen bestuur	3
Mededelingen redactie	3
Rondom de zwarte specht	5
Gerrit en Gerda vervolg	11
Doorgeefpen	12
Hemel te Rijk	14
Skylge	16
80 graden Noorderbreedte	17
In gesprek met	20

MEDEDELINGEN BESTUUR

Leden

We hebben er weer een aantal nieuwe leden bij t.w.:
Theo Raymakers, Tarwestraat 7a Odiliapeel tel. 72313
Ernest de Groot, Karperdijk 26 Uden tel. 64348
Johan en Bennie van Roosmalen, Hermelijnstraat 20 Volkel tel. 72919
Maria van Dommelen, Willemstraat 7 Uden tel. 64430
Chris van der Voort, Dorshout 2 Uden tel 63292
Jos Marcelissen en Edith Böcker, Wachtendonk 406 Uden tel. 64340

Ook bereikte ons een adreswijziging.

Frank Mulkens heeft Uden verlaten en zetelt nu op
Poelkenskijk 1, 5482 VE SCHIJNDEL tel. 04104-77986

De volgende leden hebben opgezegd:

Hub Janssen, Jo Donkers en Ger Verwoert.

Maashorst

In het vorige nummer hebben we reeds geschreven over de ortolanen. Het is de bedoeling dat er een gebied in de Maashorst geschapen wordt wat ortolaan-vriendelijk is. Wim, John en Jan-Willem zijn naar Limburg gegaan om te kijken hoe zo'n gebied eruit ziet. In Noord-Limburg zijn nog enkele plaatsen waar ortolanen voorkomen. Het gebied kenmerkt zich door een schrale, droge grasbegroeiing, afgewisseld met eike- of berkenbomen (voor de zang) en peul- en graancultures (waarschijnlijk voor het voedsel). Zoals ook de geelgorzen doen, broeden de ortolanen in een sloot - kant welke op de zon georiënteerd moet zijn. Wij gaan nu bekijken of zulke plekken in de Maashorst aanwezig zijn en daarvan rapport opstellen. Dit verhaal wordt dus vervolgd.

Nestkasten

Jan Verhoeven heeft al een hele tijd de nestkasten in Odiliapeel gecontroleerd samen met Rien de Mol. Jan geeft nu de moed op. Een heleboel kasten worden vernield, sommigen zelfs met jongen erin. Rien de Mol wil toch doorzetten, maar heeft daarbij hulp nodig. Wie zich hiertoe aangesproken voelt kan contact opnemen met Rien. Misschien dat we in een krant o.i.d. het vernielen van nestkasten aan de kaak kunnen stellen.
(Het telefoonnummer van Rien de Mol is 04925-1768)

MEDEDELINGEN REDACTIE

Met een oergezellige feestavond, waar het kampvuur hoog oplaaide en de pyromaantjes zich volledig uitleefden zijn we de vakantie ingegaan. Ieder heeft het zijne beleefd, hopelijk met veel vogels. Van één van ons, John Hermans, kregen we het verslag van een wel zeer koude bedoening. De moeite waard.

Gerrit en Gerda zijn ook weer van de partij. Hoe zou het hun vergaan zijn ??

Simon Koopmans heeft voor eens en dan ook nooit meer de doorgeefpen opgenomen en doorgegeven. Hoe kun je met zo'n verhaal nou een hekel aan schrijven hebben??

En dan de andere artikelen..... vol wetenswaardigheden weer.

Rest ons nog te vermelden dat ook de redactie van het blad Grasduinen zich afvroeg waar dierennamen vandaan komen. En zij vonden dus de oorsprong van morkolf! Dit is afkomstig van het Germaanse "Markolf", later "mercolf" en betekent "grenswolf". Maar Markolf is in de middeleeuwse letterkunde de personifiëring van de aartsspotter en de vogel die zo prachtig andere diernegeluiden kan imiteren, kreeg zijn naam.

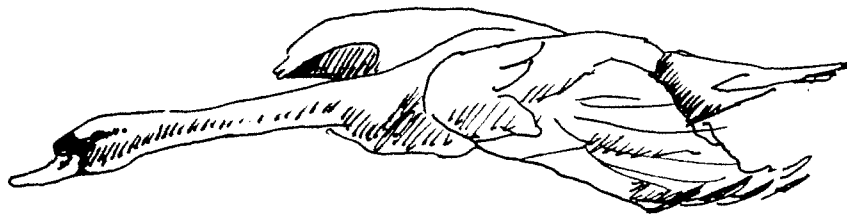
Wil je weten waarom de de dodaars, reiger en kanoetstrandloper zo heten? Kijk dan in Grasduinen, september 1988.

OP de valreep: volgen jullie ook de strijd tussen Vogelbescherming en jagers over elf waad- en watervogels, in de kranten?

Vogelbescherming heeft bij de minister bot gevangen en heeft daarom de gemeenten en landeigenaren gevraagd een verbod in te stellen op die elf vogels. De jagersvereniging is natuurlijk tegen.

De afloop blijft spannend!!!

Margreet Hoefnagels

RONDONOM DE ZWARTE SPECHT

Doordat ik om gezondheidsredenen in de maanden maart-april-mei en juni slechts halve dagen kon werken heb ik veel middagen kunnen besteden aan deze kleine studie.

Toen ik eind maart door het bosgebied ten zuiden van "Het Hoef" liep, werd mijn aandacht sterk getrokken door een onophoudelijk dof geklop dat uit een solitaire boom klonk (de linkse op de map met aanduiding 22-23). Het kloppen bleef aanhouden, niets werd zichtbaar totdat er plotse-ling onder het bekende kruu-kruu-kruu geroep een zwarte specht kwam aan-gevlogen, tegen de stam ging aanzitten, vlakbij een fors ovaal gat, dat mij toen pas opviel. Na wat zacht kluu-kluu geroep van het mannetje (rode pet op) kwam de veroorzaakster van al het lawaai polshoogte nemen; vrouwtje zwarte specht! De zwarte kop met de bijzonder grote, krachtige vleeskleurige snavel stak uit het ovale gat. Zie hier het paar waar het in deze beknopte studie om gaat: vader en moeder zwarte specht.

We schrijven zondag 27 maart ± 9.00 uur. Een idee was geboren; ik zou dit paar blijven volgen minstens 3x per week. Op die manier kon ik iets leren over een niet alledaagse vogel. Het is moeilijk te beschrijven hoe weerga-loos mooi de eenvoudige kleurencombinatie rood en zwart in de natuur je kan boeien. Vooral in het begin kon ik onafgebroken minuten door de kijker naar hem of haar turen; de opvallende uitstekende bouw van de kop, de enorme snavel, zijn spechtehouding tegen de stam, zijn slechts golvende vlucht al of niet luidruchtig, met gestrekte nek. Zo filosoferende en over het bouwland kijkende werd ik afgeleid door het melancholieke roepen van een wulp. Dat bracht me op het idee rondom het volgen van vader en moeder specht ga ik zo intensief mogelijk het omliggende gebied inventariseren. Globaal bakende ik het gebied voor mijzelf als volgt af.

- 1) De zuidgrens was het fietspad dat van de provinciale weg door Nistelrode loopt richting trimbaan en uitkomt op de Slabroekseweg.
- 2) De noordgrens door de Zevenbergseweg (zijweg Slabroekseweg) vlakbij het Bezoekerscentrum.
- 3) De oostgrens door de Slabroekseweg.
- 4) De westgrens door de snelweg Uden-Nistelrode.

Het onderzoekje is gebaseerd op 34 waarnemingen. 2 in maart, 20 in april, 9 in mei en 3 in juni. Totaal werden in het gebied 63 vogelsoorten waarge-nomen, variërende van toevallige waarnemingen (tapuit, patrijs, groenling) tot waarnemingen per rondgang met meer dan 5 (V.) Omdat het accent van deze ministudie lag op de zwarte spechtenfamilie en daar de meeste tijd in ging zitten heb ik de waarnemingen per rondgang niet verder geturfd dan 5 (V). Ook omdat ik daardoor mijn aandacht kon concentreren op andere vogels.

Laat mij nu eerst concentreren op het hoofddoel van de studie:

Wat zeggen gidsen als Tirion en Peterson van de zwarte specht?

De Dryocopus Martius kan als volwassen vogel een lengte bereiken van 64 tot 68 cm. Genoemd worden de ivoorkleurige snavel, de rode kop bij het mannetje de kleiner rode kop (achterhoofd) bij het vrouwtje. De habitiat als gemengd loofbos en naaldbos. Het aantal huidige broedparen ca. 2500. Beschrijving van de roep kruu-kru-kru, klieuuuu. Het eerste bestaande broed-geval in Nederland in 1915 en het oprukken vanuit Oost-Nederland naar ge-leidelijk de duinen. Het Vogelboek van Burton en Hayman geeft wat meer in-teressante info: zoals het verzorgen van de eieren, het grootbrengen van de jongen, de duur van de broed (12-14 dagen) en het verlaten van het nest (24-28 dagen).

Laten we eens kijken wat mijn ervaringen waren. Ik zal het baseren op een soort dagboekje wat ik heb aangelegd over mijn dagelijkse observaties.

- 1) Eerste waarneming 27 maart 1988 rond 9.00 uur , waarneming als boven omschreven (geroffel, eerst mannetje, toen vrouwtje vanuit nestopening)
- 2) Volgende waarnemingen geschieden vrijwel allemaal 's middags tussen 14.30 uur en 15.30 uur op (rustige) doordeweekse dagen.
Op 2-3-6-8 april werd het spechtenpaar steeds aangetroffen. De eerste exacte tijd noteerde ik op 8 april nl. 15.20 uur aanvliegen mannetje, nest verlaten door vrouwtje. Om het spechtenpaar niet te storen had ik een zorgvuldige benaderingsroute gekozen, die mij tot \pm 12-15 meter van de solitaire boom bracht toch zonder grote kans op te vallen (zie schets B). Later bedekte de uitlopende begroeiing vrijwel het zicht.
11 april 9.45 uur nest wissel-14 april 14.25 uur-17 april 13.15 uur-18 april 14.45 uur. In deze periode werd waarschijnlijk nog aan het nest gebouwd. Wat ik nestwissel noem: vrouwtje in- mannetje uit of omgekeerd duurde nog geen 30 seconden.
Daarna werden de wachttijden langer. 19 april 15.30 uur (2 minuten durende nestwissel) 20 april 18.00 uur (3 minuten), 23 april 15.15 uur (4 min.) 24 april 10.30 uur (4 min.), 25 april 14.10 uur (10 min.!), 26 april (3 min) 27 april 14.20 uur (4 min.), 28 april 15.20 uur (4 min.), 29 april 14.50 uur (11 min.), 9 mei 15.20 uur (10 min.).

Een aantal zaken buiten de langer wordende wachttijden vielen mij op:

- a) De ouders vlogen op een vrij strak schema. Tussen 14.30 uur en 15.30 uur vond er een nestwissel plaats. Eén der ouders bleef op de eieren de ander ging fourageren en bleef minstens 45 en maximaal 75 minuten weg. (m.a.w. de langste tijd die ik tussen 2 wissels heb gemeten).
- b) Het vrouwtje bleef in de periode dat er eieren waren langer op het nest dan het mannetje, wanneer één der partners zich voor een nestwissel had gemeld. Het mannetje kwam eerder van de eieren af.
- c) Zoals uit de inventarisatie blijkt woont in het gebiedje ook een buizerd-familie. Wanneer er een buizerd boven het bos cirkelde geschiedde het aanvliegen naar het nest geruisloos en bleef het bekende kruu-kruu achterwege. Ook werd niet meteen het nest opgezocht. Er werd een boom in de direkte omgeving opgezocht en de specht buiten het nest liet alleen een zacht kluu-kluu horen. De witte snavel van de partner stak dan uit de nestopening maar er gebeurde verder niets. Waarschijnlijk ook als afleidingsmanoeuvre vloog de specht niet direkt naar de vliegopening toe maar bleef op een andere plaats van de boom 1 à 2 minuten wachten om dan langzaam richting opening te schuiven (3x waargenomen).
- d) Beide spechten hadden 3 aanvliegroutes (zie schets B). Tijdens inventarisaties hoorde ik op 3 à 4 plaatsen in het gebied de roep van de zwarte specht. Als ik op het geluid afging was het resultaat (3x) een grote mierenhoop. De mieren nog agressief in de rondte rennend, van de zojuist gepleegde overval.

16 mei was voor mij de grote dag waarop ik bijna 2 maanden had gewacht. Toen om 15.45 uur moeder kwam aanvliegen en haar kop in de nestopening stak was duidelijk een onafgebroken dzjing-dzjing-dzjing-dzjing te horen. Het roepen van de uitgekomen jongen. Nog frappanter was dat moeder na het voederen uit het nest kwam met de uitwerpselen van de jongen. Zwarte spechten zijn dus klaarblijkelijk "nestzuiver".

Hetzelfde herhaalde zich op 17 mei en 15.40 nestwissel, dus ook uitwerpselen uit het nest meenemen. Verder ook op 18 mei. Hier gaan we een stapje verder; voor het eerst zie ik hier na \pm 45 minuten waarnemen 3 kleine bekjes in de nestopening, toen ze weer verdwenen was duidelijk het dzjing-dzjing-dzjing te horen. Na het voeren werden ook weer uitwerpselen meegenomen. Voor 19 mei hetzelfde vertoon (13.40 uur).

Toen we op 22 mei een rondleiding voor niet-leden hadden en mijn collega heel begrijpelijk het nest aan een groepje belangstellenden toonde betrapte ik mijzelf erop dat ik zo'n gevoel had van: niet te lang bij mijn vogels jongens.

Op 24 mei deed ik nog wat leuke ervaringen op.

Eén van de jongen, aan het formaat te zien groeiden ze als kool, nam zijn eerste lessen "houthakken". Hij was druk bezig zijn (het was een jongeman met vaalrood petje)snavel te oefenen op de rand van de nestopening. Driftig hakkend was hij zeker een minuut bezig. Toen vader aan kwam vliegen en de jongen voerde viel mij op hoeveel voedsel hij bij zich moest hebben. Hij verdween niet meer zoals voorheen geheel de holte in maar voederde vanuit de nestopening. Nu lieten de jongen naast het dzjing-dzjing-dzjing ook een (zachter) kru-kru horen. Verder ging vader zich klaarblijkelijk ook nog voorbereiden op het uitvliegen van zijn kroost. Na het voederen vloog hij slechts een 10-15 meter van het nest weg het dennebos in achter mij en liet zijn kru-kru-kru horen. Dit werd prompt beantwoord door één van de jongeren (zoon) die zijn kop uit de nestopening stak. Misschien al "uitdagen" van vader om uit te vliegen?

Twee dagen daarna was het dan zover. Ik nam wel een nestwissel van vader met moeder waar met moeder voederend aan de nestopening maar ik telde slechts twee hongerige snaveltjes. Zou er al een of meerdere jongen zijn uitgevlogen? Dat werd mij bevestigd toen ik bij de luisterpost links midden op de tekening probeerde de daar wonende boomkruiper te observeren.

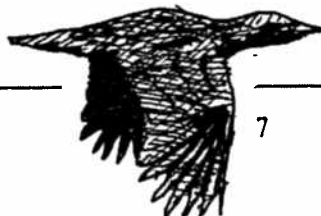
Mijn oog viel op wat onhandig gekrabbel van een grote vogel zo'n 15-20 meter van mijn luisterpost verwijderd. En ja hoor een juveniel mannetje zat tegen de stam aangedrukt en keek wat links en rechts wat ie nou verder aanmoest. Ik kon hem uitstekend observeren en heb dat zeker 2 à 4 minuten gedaan. Kwa grootte verschilde zoonlief beslist niet veel meer van vader en moeder alleen de kleur was nog wel anders. Het rode petje was duidelijk wat valer van kleur. Ook het verenpak had een wat meer bruingrijs achtige lichte gloed.

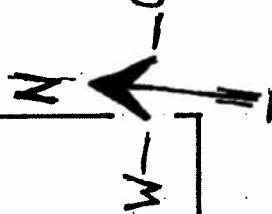
Wel wist ik nu dat mijn avontuur met de spechten snel afgelopen zou zijn. Dat werd ook inderdaad bewaarheid.

De dag erop 27 mei hoorde ik op 2 verschillende plaatsen het klieuuu klieuuu, maar het ouderlijk nest was leeg en verlaten.

Anderhalf uur posteren vanuit mijn goed verscholen observatiepost leverde niets op. De jongen waren uitgevlogen. Met wat weemoed wiste ik de sporen van mijn observatiepost uit. Pas weer op 17 en 19 juni hoorde ik ergens in het gebied de mij nu inmiddels vertrouwend in de oren klinkende roep kruu-kruu.

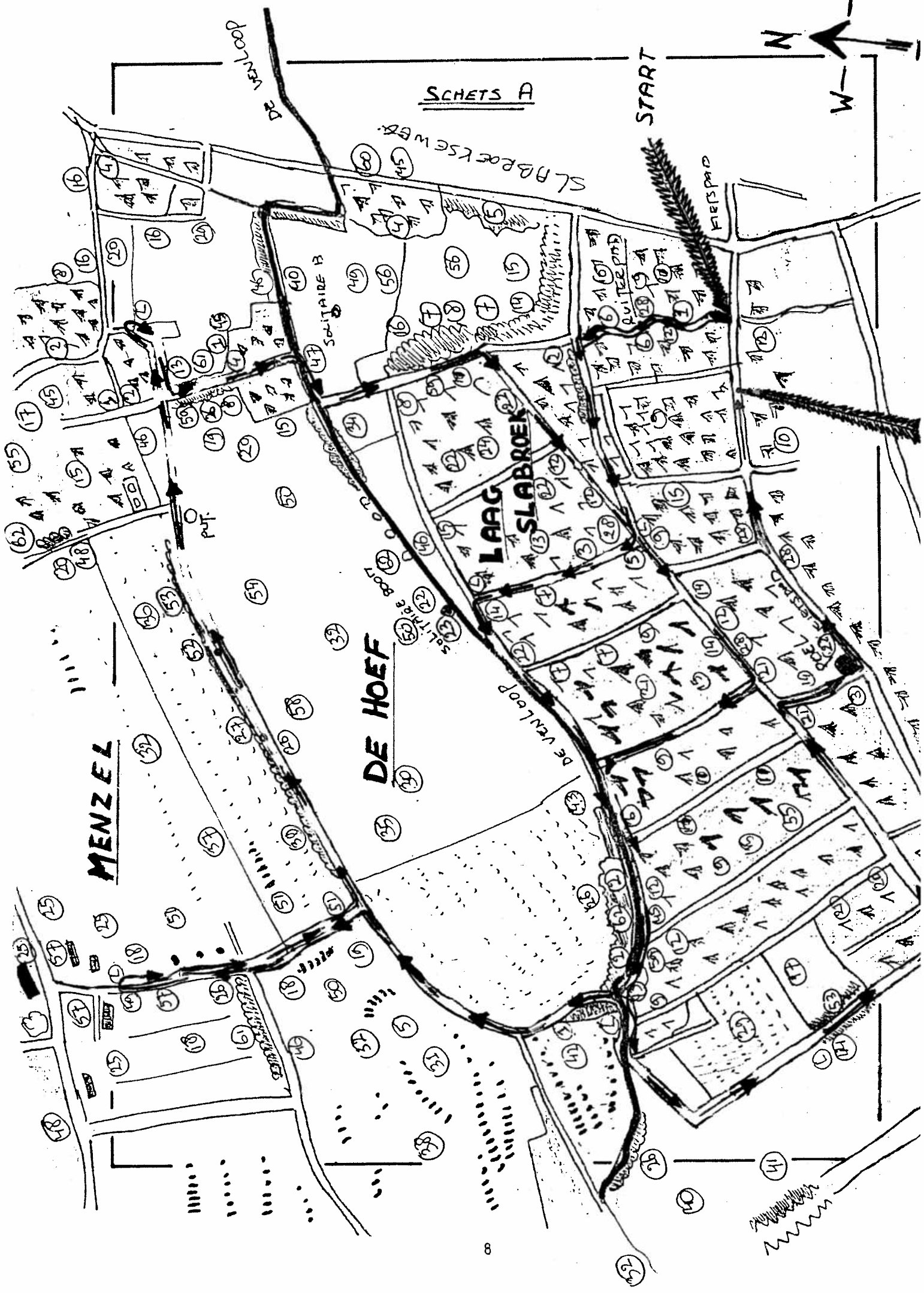
Hopelijk kiest één van de zwarte spechten familie volgende lente de grote solitaire boom weer uit om het zwarte spechten geslacht in stand te houden. Misschien zullen jullie wel begrijpen dat de Dryocopus Martius voor mij een favoriete vogel is geworden!

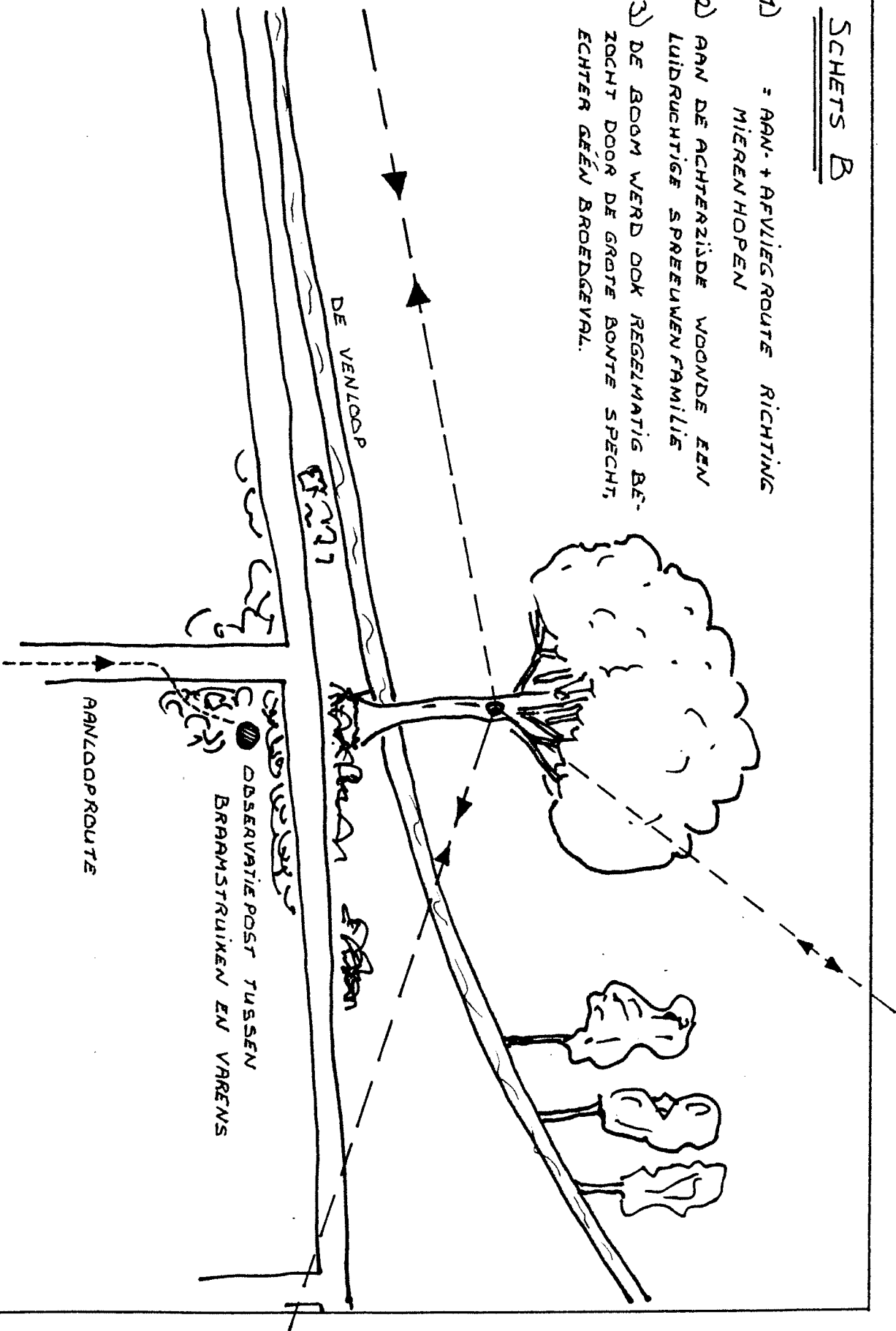
SCHETS A

START

SCHETS B

- 1) = AAN- + AFVIEGRROUTE RICHTING
MIERENHOPEN
- 2) AAN DE ACHTERZIJDE WOONDE EEN
LUIDRUCHTIGE SPREUWENFAMILIE
- 3) DE BOOM WERD DOOR REGELMATIG BE-
ZOCHT DOOR DE GROTE BONTE SPECHT,
ECHTER GEEN BROEDGEVAL.

De rest van het inventariseren en mijn slotconclusie

A) In de tabel is duidelijk af te lezen

- het nog aanwezig zijn van de kramsvogels in maart
- het vroeg binnen komen van de tjif-tjaf en het wat later verschijnen van de fitis, de tuinfluiter en de grasmus.
- als laatste kwam de wielewaal die zich zeer waarschijnlijk gevestigd heeft in één van de drie kleinere bomen vlakbij de grote solitaire boom van de spechtenfamilie.
- in het begin zijn de tellingen wat minder betrouwbaar dan de laatste 20-25 omdat het inventariseren ook een leerproces is en de zekerheid van het waarnemen steeds groter wordt.
- de restrictie tot 5 tellingen is al in het begin van dit verslagje genoemd; absoluut doorturven zou hebben opgeleverd:
 1. roodborst (het meest)
 2. vink
 3. merel
 4. winterkoning
 5. lijster
 6. boompieper
 7. kraai
 8. tjif-tjaf
 9. fitis
 10. grote bonte specht

Later in het seizoen was ook het aantal zwartkoppen groot. De roodborst (zachte winter??) spande absoluut de kroon.

- de wilde eend die wat stroomafwaarts de venloop broedde liet zich vrijwel uitsluitend eind april begin mei zien en kwam daarna niet meer terug.
- een totaal van 63 vogelsoorten is toch een redelijke gevarieerdheid in dit gebied.

B) Mijn slotconclusie is:

Het was voor mij een bijzonder leerzaam project. Ik hoorde meestal eerst, bracht dan door géén gebrek aan tijd het geduld op om het vogeltje op te zoeken en te zien. Thuis checkte ik nog met de tapes en Peterson/Tirion. Zelfs het verschil in geluid tussen tuinfluiter en zwartkop kreeg ik onder de knie.

Dit gebied is zonder meer de moeite waard onze aandacht te behouden. Vooral op het gebied van mezen heeft het veel te bieden. Ook de weidevogels op Hoef en Menzel zijn goed vertegenwoordigd. Alleen ontbrak de veldleeuwerik; slechts 1 waarneming.

Joep Esser.

GERRIT EN GERDA ... VERVOLG

Oftewel jullie krijgen geen feestje! Was het nog zo dat in begin maart de spechten regelmatig op bezoek kwamen, eind maart begin april liet alleen Gerda zich nog zien. De bezoeken werden steeds minder. Eén ding vond ik echter vreemd. Vanaf februari voederde ik het tweetal bij met hazelnoten; vlakbij de spechtensmidse staan 2 hazelaars die in de herfst voldoende oogst geven voor een wintervoorraadje. Alhoewel we geen spechten meer zagen, ik heb het dan over eind april, werden de door mij bij de smidse neergelegde hazelnoten steeds keurig opgepeuzeld. Wij gingen thuis maar van de veronderstelling uit dat, nu de dagen langer werden Gerrit en Gerda bij het ochtendglören kwamen fourageren. Zoon Imre had inmiddels een aantal nestkastjes gemaakt volgens het boekje "nestkastjes en vogelbosjes" Ook voor de bonte specht was een nestkastje gemaakt op een goede plek bij de smidse.....

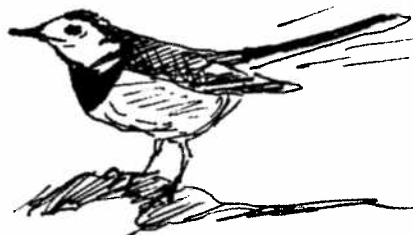
Toen de familie Esser echter op een zonnige zondagochtend koffie zat te drinken in de tuin werd onze aandacht getrokken door een hevig geritsel in het gebladerte vlakbij de nestkast van de spechten. Wie schetst onze verbazing toen al hazelnootjes krakende een levensgrote eekhoorn zich liet bewonderen. Een eekhoorn in een stadstuin, die ons ook nog demonstratief liet zien ook, hoe lekker hij hazelnoten vond. Het was nu zeker voor ons wie de trouwe consument was van de gestage notenleverantie.

Het niet verschijnen van Gerrit en Gerda werd echter ruim gecompenseerd door een aantal broedgevallen in of in de directe omgeving van onze voor en achtertuin. Eerst kwam de grote lijster toen een koolmezenfamilie in een nestkast. Toen de merel voor in de kaperfoelie, de zwartkop in de populieren achter en een trouwe niet alledaagse gast; de grauwe vliegenvanger. Een wonderlijk vogeltje.

Het is nu het derde achtereenvolgende jaar dat we een broedgeval opzij van het huis hebben. Eerst op een zonnenscherm dat we dus in de zomer van 1986 niet konden gebruiken. In 1987 op dezelfde plaats en tot ons aller trots in een zelfgemaakt nestkastje. Erg grappig is zijn vluchtpatroon: het houdt zo het midden tussen een kolibrie en een helikopter. Schuw is ie beslist niet. Terwijl ik deze regels schrijf, eind juni wordt er nog gebroed. Ik meen dat de grauwe vliegenvanger een van de laatst komende zomervogels is.

Het nestkastje hangt zo'n anderhalve meter van één van de ramen van onze huiskamer. Het is een gefladder van jewelste en af en toe denken we wel eens dat het twee paartjes zijn. Zo hebben we toch nog volop afleiding alhoewel ik no eens af en toe met een scheel oog naar de grote nestkast kijk met de dubbeldikke bodem, die er maar leeg en verlaten bijhangt. Misschien volgend jaar beter.....

Joep Esser.

DOORGEEFPEN

Hallo vogelaars,

Als je denkt alles in dit land zo onderhand wel een keertje gezien te hebben, overal van gehoord te hebben, nergens meer van op te kijken en niets meer te weten, dat nog enige aandacht verdient, dan blijken de verrassingen altijd weer dichterbij dan je zou vermoeden. Want wie heeft er nu ooit gehoord van "de doorgeefpen"? Daar moet je wel een verdraaid vindingrijke redactie voor hebben. Blijkbaar hebben we die, dus laten we er dan ook zuinig op zijn en blijven!

Op een goeie (of was het een kwaai?) dag was het moment gekomen, dat de doorgeefpen, verpakt in de Slechtvalk, door de brievengleuf gleeed. De Slechtvalk stortte zich op de deurmat als ware het zijn prooi. De doorgeefpen werd in het bakje gelegd bij de andere pennen, die allang met de VUT waren gegaan. Want schrijven doe ik niet meer, ja zelfs heb ik er een hartstochtelijke hekel aan, net zoals vroeger dat verplichte opstellen schrijven.

Over verplicht gesproken. Is het idee van de doorgeefpen eigenlijk ook niet een verplichting? Laten we het dan maar verzachtend een verkapte of morele verplichting noemen, maar een verplichting blijft het. Is het idee van de doorgeefpen dan ook eigenlijk niet in strijd met het kenmerk van een vereniging? Komt die niet, in het kort gezegd, hier op neer: "er moet niks, maar er mag veel"?

Voor de goede gang van zaken zullen we er maar vanuit gaan dat ik mág schrijven. Hiervoor moest ik echter eerst wel een telefoontje van één van de redactieleden krijgen, dat het nu mijn beurt was. Wanneer de Slechtvalk weer (nou, wéér, dat lijkt me een beetje teveel eer voor ons blad) op de deurmat ligt, dan ga ik er voor zitten en lees hem achter elkaar uit. Zo gaat dat met boeiende lectuur. Maar door drukke werkzaamheden (langere tijd van huis wegens verhuizing van een zoon) had ik ons blad gelezen tot het interessante stuk over Jan van Bergen. Ik wist niet dat Jan, behalve vogelgek, ook nog gek is op motoren. Echter heb ik er een beetje moeite mee het menneke Jan te combineren met een loei van een motor! Na enig speurwerk (zonder verrekijker) kwam de Slechtvalk weer in zicht en ben ik maar weer bij pagina 1 begonnen.

Heel aardig vond ik ook het stuk van Margreet, in samenspraak met Piet de Jong, over andere namen voor vogels. Hierdoor kom ik nog aan stof voor mijn bijdrage, want er wordt een beroep gedaan op ons om aanvullingen te geven. Dus maak ik er op deze manier gretig gebruik van. De naam boekvink is me ook al heel lang bekend en ik weet niet beter, of het heeft inderdaad te maken met beuk. De tijd van het rijp zijn en vallen van de nootjes valt samen met de herfsttrek van vinken in beuken en nog meer op de grond er onder (het is niet voor niets een zaadeter), op zoek naar nootjes, vaak in gezelschap van enkele kepen. In de streektaal (misschien Achterhoek of Twente?) geworden tot boek. Aan de lijst van namen kan nog een enkele toevoegen.

Kiekendief? Daar had ik nog nooit van gehoord en zo vaak in mijn jeugd jaren gezien in de noord-west hoek van Overijssel, mijn geboortestreek. Tijdens een excursie in mijn begintijd bij de Vogelwacht zei ik: "kijk daar gaat een glee". Hij scheerde en gleed over het riet aan de waterkant. Nee, zei men, dat is een kiekendief. Een wereld van zeker weten werd ineens omver gehaald. Mijn hele leven lang was het een glee en nu was het beestje ineens een kiekendief. Hierboven heb ik al aangegeven hoe de vogel aan zijn streeknaam komt. Dankzij de Vogelwacht ken ik nu ook de blauwe glee, sorry kiekendief.

Nachtzwaluw-geitenmelker.

De nachtzwaluw vliegt, zoals zijn naam al zegt, alleen 's-nachts. Vroeger, toen het bijgeloof nog hoogtij vierde, dacht men, dat de vogel bij het donker worden er op uitging om zich goed te doen aan de melk van de geiten. Vandaar.

Groenling-roosvink.

In het najaar is de groenling vaak te zien in rozestruiken, zich te goed doend aan de zaden van de rozebottels.

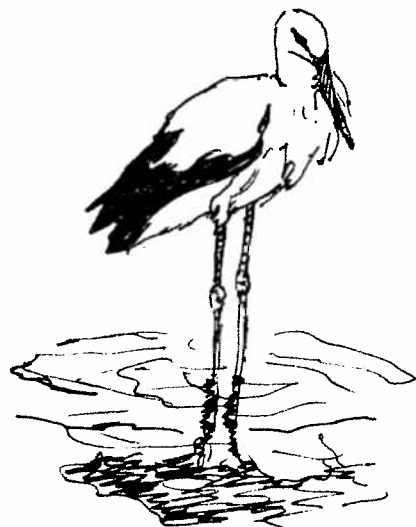
Tot slot nog een leuke vogelmiddag bij zoon Klaas, bij sommigen van jullie nog wel bekend. Half augustus was ik bij hem op Zoomland (één van de bezittingen van het Brabants Landschap) bij Bergen op Zoom. Achter zijn huis (hij woont in het bos) hebben deze zomer een paartje boomvalken gebroed. Ze waren nog steeds aanwezig, vooral aan het eind van de middag en 's-avonds scheerden ze over de boomtoppen op jacht naar insecten. Herhaaldelijk klonk hun luide, vlugge roep, zodat deze goed in mijn gehoor zat. Een middag ging ik met Klaas mee naar het bosgebied van Vrederust (óók Brabants Landschap) ten noorden van Bergen op Zoom, hij zijn werk doend en ik genietend van de natuur. Opeens hoorde ik de roep van een boomvalk en ja hoor, boven een stuk grasland tussen de bossen, waren twee boomvalken, luid roepend, in een hevige strijd gewikkeld met een buizerd. De buizerd trok zich niet veel aan van de duikvluchten van de valken en draaide rustig zijn rondjes, tot dat na een kwartier het drietal uit mijn gezichtsveld verdwenen was.

Rond vijf uur waren we terug op Zoomland en zagen we de twee boomvalken achter het huis weer over de bomen vliegen. Dus, en dat was het leuke, in één middag vier boomvalken gezien, dat heb ik in mijn vogelaarsbestaan niet eerder meegemaakt.

Ziezo, beste mensen, wat mij betreft zit het erop.

Van de doorgeefpen heb ik meer inkt verbruikt dan ik dacht te doen, maar er zit nog ruim voldoende in voor Gerard Caspers (herkansing)

Simon Koopmans.

HEMEL TE RIJK

In het voorjaar zijn er weer een aantal rare en leuke waarnemingen gedaan op recreatieplas Hemelrijk. Wat te denken van zwarte ibis, porceleinhoen en ortolanen!!!!

Zouden de oeverzwaluwen een aantrekkingskracht uitoefenen op andere soorten? Aan de waarnemingen te zien zou je het gaan denken. In dit verhaal leest u wat achtergronden over deze soorten.

Zwarte ibis. (Plegadis falcinellus)

Een jong exemplaar was enkele dagen (14-4 tot 19-4-1988) te bewonderen op het Hemelrijk. Verschillende leden hebben deze purperachtige bruin-zwarte vogel kunnen bewonderen. Het silhouet van de vogel heeft veel weg van een wulp. Dit zal wellicht komen door de naar beneden gebogen snavel. Het betrof een jong exemplaar wat te zien is aan de lichte onderzijde. De ibis heeft ongeveer hetzelfde biotoop als de lepelaar; moerassen en slikken. Toch komt de ibis in Nederland niet als broedvogel voor. Daarvoor moeten we helemaal naar o.a. Griekenland/Turkye. De jongen willen wel eens gaan zwerven en kunnen dan aanzienlijke afstanden afleggen. Dit gebeurt echter in de nazomer, vandaar dat dit wel een bijzondere waarneming is. Hij staat te boek als een zeldzame, onregelmatige gast.

Porceleinhoen. (Porzana porzana)

Wim (Janssen) had al enkele malen bij het verlaten van de observatiehut een vogel zien wegvlugten in de biezen. Toch moest deze soort op naam gebracht worden. In de hut zittend werd nu niet naar de wand gekeken, maar werd de deur op een kier gezet. En voorwaar, na enige minuten verscheen tussen de biezen het porceleinhoen. Verschillende weken in de maand mei en misschien wel het hele broedseizoen hebben er porceleinhoen(en) gezeten. Opvallend is het opgewipte kontje wat cremekleurig is en de witte zilverachtige "drupjes" op het verenkleed. Een schitterende vogel, vooral als de zon er iets opvalt. De soort is een zeer schaarse broedvogel in Nederland. Volgens de atlas van de Nederlandse broedvogels is het van belang dat de waterstand ongeveer 15 cm diepte moet hebben om te broeden. Een veeleisende broedvogel dus. Het aantal broedparen schommelt tussen de 50 en 100 in Nederland.

Het gebeurt vaak dat de porceleinhoen in de zomer nog aan het dwalen is, omdat zijn oorspronkelijke broedgebied niet meer voldoet aan de 15 cm. Naar alle waarschijnlijkheid is dit toch ook het geval op het Hemelrijk. De waterstand verschilt nogal. We zullen het volgend jaar extra attent moeten zijn op het voorkomen of niet-voorkomen van deze soort.

Ortolanen.

Vele leden hebben enkele dagen (2 en 3-5-1988) een koppeltje ortolanen kunnen bewonderen boven op de oeverzwaluwenwand. We hadden nog hoop dat dit koppeltje zou blijven broeden. Men ziet weleens enkelen doortrekken, maar zelden een koppeltje, vandaar het broedidee. Jameer genoeg is het toch bij enkele dagen gebleven. De ortolaan moet het hebben van droge zandgronden. Vooral akkerbouwgebieden met hakvruchten (wortels, erwten) en granen (wintertarwe) zijn geliefd. Evenals de familiegenoot, de geelgors, broedt de ortolaan langs de slootkant. Vooral zonnige, schrale slootkanten genieten zijn voorkeur. Het biotoop kwam en komt nog veel voor in Brabant, echter de akkerbouw is sterk veranderd en van vitaal belang voor het voorkomen van ortolanen. Vandaar dat de soort sterk in aantal achteruitgegaan is. In Brabant zijn misschien geen broedparen meer in Limburg nog wel. Alhoewel de soort daar ook sterk in aantal achteruit gaat. Omdat het koppeltje zong zou het interessant geweest zijn te weten welk dialect gezongen werd. Men spreekt hier nl. van een Brabants en Limburgs dialect. Het Brabants dialect komt voor in België, Noord-Brabant en Gelderland. Het Limburgs in Limburg. Helaas kan dit niet nagegaan worden. We zijn nu aan het kijken of er gebieden in de Maas-horst zijn die ortolaan-vriendelijk ingericht kunnen worden. Wie weet het volgende project.

Enkele andere leuke waarnemingen waren de middelste zaagbek op 22-4-1988 en de geoorde futen, zowel op 2-4-1988 als op 18-4-1988 waargenomen.

Jan-Willem Hermans.

SKYLGE

Voor de gelukkigen onder ons die in oktober weer een dag of vier de wadden onveilig gaan maken: Skylge is de Friese naam voor Terschelling! Terschelling is een eiland van \pm 28 km lang. Op zijn smalst is het 2 km, op zijn breedst 5..... Je zou denken: een auto is hier niet nodig, maar toch, samen met Texel heeft Terschelling besloten de toerist ter wille te zijn en auto's toe te laten. Gelukkig zal je er weinig last van hebben want Terschelling is maar één autoweg rijk en die voert door het hart van het eiland, een plaats waar vogelaars zich over het algemeen maar weinig ophouden.

Maar fiets er toch eens langs, als je op weg gaat naar de Boschplaat bijvoorbeeld. Dan zie je aan de verschillende dorpjes en boerderijen dat het hiet vroeger sappelen om het bestaan is geweest. Kleine bedrijfjes, die ondanks hard werken klein bleven. Vaak omdat de zee en de wind na een flinke storm een deken van zand over het land uitgespreid hadden..... Maar je zult ook zien dat de Terschellingers het hoofd niet in de schoot hebben gelegd, noch zich overgaven aan het groot kapitaal. Op Terschelling vind je prachtige bloemweiden en de zuivelfabriek de Hoop. Resultaat van een gevecht van de Terschellingers met de Friezen. Zij vertikten het om een "melkpijp" naar de vaste wal aan te leggen en daardoor op hoge kosten gejaagd te worden; ze schakelden over op biologische veeteelt!

Na die mooie dorpjes kom je in het "lege" gebied van de Boschplaat, een Europees natuurgebied van \pm 8 km lang. Neem iemand mee die er goed de weg weet en die mooi kan vertellen. Het gebied is zo fascinerend door zijn hoge stuifduinen, de stukjes hei, de slenken en de drassige moerasje daartussen. Echt een gebied in wording. Ergens broeden hier lepelaars, de meest noordelijke kolonie in Europa..... Als je het uiterste puntje hebt bereikt denk je de vuurtoren van Ameland zo aan te kunnen raken.

Welke vogels je hier zult zien?

Stel je het terrein voor met aan de ene kant het Noordzee-strand, aan de andere kant het Wad, fantaseer er een gunstige wind bij en een lekker zonnetje..... heb je ze al in de kijker, al die grote en kleine watervogels, vrouwtje blauwe kiekendief en misschien, heel misschien de velduil ?

Wij wachten vol spanning op de verslagen, waarmee we ons volgende nummer willen opsieren!

En 's avonds of als het regent?

Mogelijkheden genoeg. Rondom de haven zijn veel straatjes met veel kroegjes, biljarts en lekkere visjes! En ook de jeugdherberg is geen slechte verblijfplaats, een pot koffie is er altijd wel te krijgen.

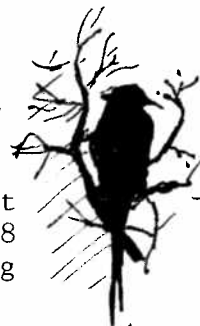
Vergeet ook niet goed naar Griend te kijken, het bekende vogeleiland. Nog even- als er niets gebeurt -en het is in zee verdwenen, dus geef je ogen goed de kost.

Wij wensen jullie veel plezier en een straaljager-stille tijd!

Willen jullie de Noordsvaarder op? Doe dat danop zondag, want dan rust ons leger!

Margreet Hoefnagels.

80 GRADEN NOORDERBREEDTE

Leden van de Vogelwacht die mij al een tijdje kennen wisten al dat het al jaren een wens van me was om Spitsbergen te bezoeken. Welnu in 1988 hakte ik dan toch de knoop door en boekte ik bij Wolftrail in Den Haag om op het schip de Plancius een tocht te maken rondom Spitsbergen. Op dinsdag 16 augustus stond ik dan met mijn volle rugzak op Schiphol. Met mij gingen nog 11 mensen mee, waaronder onze tochtleider, Paul de Groot. Na een tussenlanding op het vliegveld van Oslo bereikten we Tromsø (boven in Noorwegen), waar we in een hotel overnacht hebben. De volgende dag vlogen we met een DC 9 naar Longyearbyen, het grootste dorp op Spitsbergen. Hier lag het Nederlandse expeditie-schip de Plancius reeds op ons te wachten.

Om u een indruk te geven:

Spitsbergen is een eiland op de 79ste-80ste graad Noorderbreedte. Het bestaat uit vele heuvels met in de dalen omlaagglidende gletsjers. Aan zee heb je meestal een stuk laagvlakte, de toendra, die door de permafrost (altijd bevroren ondergrond) altijd vochtig is.

Oorspronkelijk woonden er op Spitsbergen geen mensen, pas in de laatste eeuwen is er sprake van permanente bewoning en ook nog een 30-tal jaren in de 16de eeuw, toen er Hollanders zaten.

De dorpen Longyearbyen en Ny-Alesund worden bewoond door Noren. De dorpen Barentsburg en Pyramiden worden bewoond door Russen. Samen met wat onderzoeksstations (waaronder ook één uit Nederland) bestaat de gehele bevolking uit niet meer dan ± 3.000 mensen. Niet veel als je bedenkt dat Spitsbergen net zo groot is als Nederland en België samen.

Spitsbergen is van niemand alleen, alleen de Noren hebben de soevereiniteit over Spitsbergen gekregen. Vandaar ook dat er buitenlandse nederzettingen zijn zoals de Russen en bijv. de Polen (onderzoekstation met 20 Polen).

De temperatuur 's zomers schommelt rond de 5°C. Gedurende 4 maanden (mei-juni-juli-augustus) blijft het dag en nacht licht, zodat er geen grote temperatuurschommelingen zijn tussen dag en nacht. Over het algemeen valt er 's zomers weinig neerslag (veel minder als in Nederland). 's Winters echter is het 4 maanden aan een stuk donker. Dan kunnen de temperaturen zakken tot -40°C.

Vanuit Longyearbyen voer de Plancius naar Smeerenburg. Dit is een eiland wat de Nederlanders gedurende een twintigtal jaren begin 16de eeuw bevolkten.

In de wateren rond Spitsbergen zwommen in die tijd grote scholen walvis- sen. De Nederlanders vingen ze en kookten ze op het eiland Smeerenburg om er de levertraan uit te halen.

Nu nog vind je de restanten van deze bedrijvigheid op Smeerenburg. Wij vonden er bijv. nog een bot van een walvis dat daar al weer ongeveer 350 jaren ligt. Op het eiland maakten we kennis met de eerste vogels.

Een groep brandganzen zwom een eind verder op de zee. De paarse strandlopers (wat de enige steltloper is die ik op Spitsbergen gezien heb) liepen druk langs de vloedlijn heen en weer op zoek naar voedsel.

Op een steen niet ver van ons vandaan zat een grote burgemeester met zijn jong. Af en toe kwam een kleine jager overgevlogen op zoek naar prooi. 's Middags zag ik een grote jager die neerdook op een zwarte zeeoet, maar deze poging mislukte. We zagen ook een groep rotganzen.

Dit zijn de witbuikrotganzen die overwinteren in Groot-Brittannië en een klein gedeelte in de provincie Zeeland. De rotganzen die in de winter in Nederland verblijven (voornamelijk de Wadden) behoren tot de zwartbuikrotganzen en deze broeden in Nova Zembla (Sovjet Unie). Tegen de avond voer de Plancius naar de volgende halte, de Sorgfjorden. Onderweg zie je veel echte zeevogels zoals Noordse stormvogels, papegaai-duikers, drieteenmeeuwen, kleine alken en dikbekzeekoeten. Op zondag 21-8 lagen we met de Plancius tussen de ijsschotsen in de Murchisonfjorden.

's Morgens tijdens het ontbijt zag iemand van onze groep op flinke afstand op de ijsschotsen een ijsbeer. Het was een ongeveer 2 jaar oude ijsbeer. Nu is een ijsbeer ontzettend nieuwsgierig en na ongeveer een half uur stond de ijsbeer onder aan onze boot op ± 5 meter afstand van ons. Er werd wat vlees naar hem/haar toegegooid dat vlug tussen de kaken van de ijsbeer verdween. Even later had een van de bemanningsleden zelfs de ijsbeer aan zijn werphengel hangen. Dit zullen nog maar weinig vissers meegemaakt hebben. Het bleek naderhand de enige ontmoeting met een ijsbeer, alhoewel er op Spitsbergen een 6000 rondlopen. Al onze beschermingsmaatregelen, om de ijsbeer van je weg te houden waren dus gelukkig niet nodig. Zo neem je bijvoorbeeld elke keer als je aan land gaat een geweer mee. Meestal gebeurt er niets maar bijv. 2 jaar geleden is een Nederlandse onderzoeker ernstig gewond geraakt door een ijsbeer. In het voetspoor van de ijsbeer volgden de ivoormeeuwen. Dit zijn aaseters van de Noordpool. Overal waar ijsberen prooi hebben gegeten verschijnen even later de ivoormeeuwen om de laatste restjes op te eten. Na de ijsbeer hebben we met een kleine groep een driedaagse trektocht gemaakt op Spitsbergen. Onderweg zagen we mooi de donkere en lichte fase van de kleine jager.

De tweede dag scharrelde 's morgens vroeg rond onze tenten een poolvosje. Terug op het schip werd koers gezet naar de Nordkapp, het meest noordelijk gelegen puntje van Spitsbergen (80,5° NB). Onzeker was of we dit konden bereiken omdat het grootste gedeelte van het jaar Nordkapp omringd is door pakijns. Maar we bereikten de Nordkapp. Enige honderden meters verder zagen we de pakijnsrand voor ons. Na het bereiken van deze mijlpaal voeren we weer langzaam richting het zuiden. Op zaterdag 27 augustus voeren we het Magdalenafjord binnen.

In dit fjord lopen een vijftal gletsjers de zee in.

Bij het bereiken van de zee breken er grote stukken af waardoor je een 20-30 meter hoge ijswand krijgt. Een prachtig gezicht levert dit op. Op de ijsschotsen die overal drijven rusten een aantal zeehonden en baardrobben uit. Eén baardrob konden we tot op een tiental meters benaderen.

De volgende dag bezochten we het plaatsje Ny-Alesund. Dit is de meest noordelijk gelegen permanente bewoning op aarde. Het is een onderzoeksdorp met ± een 100 inwoners. Van hieruit start men met poolexpedities. Zo ook is van hieruit de welbekende Almundsen vertrokken met zijn luchtschip om de Noordpool te bereiken. Tussen de houten huizen in broeden vele Noordse sterns. Een aantal had nog niet vliegvlugge jongen. Dit was te merken ook. Telkens als je in de buurt van zo'n jong kwam kon je rekenen op een aantal duikvluchten van de Noordse stern op je hoofd. Verder zag je nog een paartje roodkeelduikers die samen met een jong op het meertje, gelegen in het dorp, zwommen.

De volgende dag voeren we met de bootjes naar het Blomstrand. Hier kon

ik tot op een vijftal meters afstand de kleinste jager benaderen en fotograferen. Over het algemeen zie hier dat je de meeste vogels vrij dicht kunt benaderen omdat ze haast nooit mensen tegenkomen. Alleen de ganzen die 's winters bij ons verblijven en waar nogal eens op gejaagd wordt zijn ook op Spisbergen erg schuw. Zo ook het groepje kleine rietganzen die we op het Blomstrand zagen. Deze soort verblijft 's winters massaal in ons land, hoofdzakelijk in Friesland maar een paar jaar geleden hebben Wim Janssen en ik rond de vliegbasis een groep kleine rietganzen gezien. Des te interessanter wordt zo'n waarneming nu ik weet waar en hoe ze broeden. Wat later op de dag zagen we nog mooi in een meertje een paar-tje ijseenden met vier jongen.

Op dinsdag 30 augustus bezochten we Barentsburg een dorp met 1000 inwoners uit de Sovjet-Unie.

Zij hebben begin 1900 dit stuk land van de Nederlanders gekocht. Wij konden er redelijk vrij rondlopen omdat het net zoals de rest van Spitsbergen onder Noorse soevereiniteit valt. De Russen hebben dus geen recht ons te verbieden hun dorp te bezoeken. Dit bezoek werd dan ook driftig aangegrepen om de Russische mutsen (chapka's) te ruilen tegen onze moderne westerse goederen zoals horloges, geluidscassettes en dergelijke. Dit moest uiteraard wel allemaal stiekem gebeuren.

De volgende dag was het weer een terugzien van Longyearbyen. De trip met de Plancius zat erop. Rondom Longyearbyen zaten weer de bekende vogels die we altijd en overal op Spitsbergen tegenkomen zoals de Noordse stern, paarse strandloper, drieteenmeeuw, zwarte zeekoet, grote burgemeester en eidereend.

Al met al een indrukwekkende en rustige reis. In Tromso ervaar je ineens weer hoe rustig het op Spitsbergen wel is. Ook het weer viel nog niet eens tegen. Vantevoren had onze groepsleider al een bespreking met ons gehouden. Daarbij vertelde hij ons dat de temperatuur net boven nul zou zijn en dat het mogelijk was dat je sneeuwbuien over je heen zou krijgen. We hebben hier echter niets van gezien, het enige was één dag motregen en een keer een paar uur. Verder was het continu 5°C en één keer zelfs in de zon uit de wind 17°C.

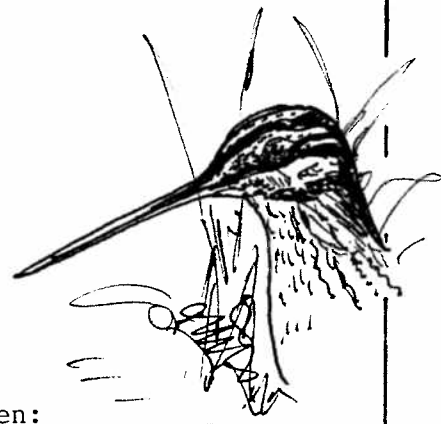
Best te doen dus voor een Hollander. Ook de vrijwillige bemanning van de Plancius en vooral het eten was voortreffelijk.

John Hermans.

Lijst van waargenomen vogels op Spitsbergen:

grote burgemeester	dikbekzeekoet
paarse strandloper	zeekoet
zwarte zeekoet	ivoormeeuw
drieteenmeeuw	roodkeelduiker
Noordse stern	ijseend
Noordse stormvogel	
eidereend	
sneuwgors	
papegaaiduiker	
kleine jager	ijsbeer
kleinste jager	Beluga (witte walvis)
middelste jager	zeehond
grote jager	baardrob
brandgans	poolvos
rotgans (witbuik)	walrus
kleine rietgans	rendier
kleine	

Zoogdieren op Spitsbergen:

IN GESPREK MET

WILLY EN WILLEMEN BERGMANS

Op een van de ledenvergaderingen zo'n jaar geleden liet Willie al doorschemeren dat, als wij het stoute idee hadden hem te interviewen, hij wel eens een rondleiding door "zijn domein" zou geven. Want dat moest je, naar zijn zeggen met eigen ogen gezien hebben.

Eindelijk was het dan zover. Op dinsdagavond 30 augustus jl. belde ik aan bij de familie Bergmans. In hun knus huisje op Nonneveld voelde ik me al snel thuis. Na het eerste bakje koffie stelde Willie voor om alvast met de rondleiding te beginnen. Anders zou het misschien te laat worden en konden we niets meer zien.

In het achtertuinje aangekomen viel mijn oog direct op een aantal keurig uitziende voliëres. Bij nadere bezichtiging valt een aantal ingebouwde vernuftigheden op zoals nachthokken met meerdere etages, speciale voeder- en schoonmaaksystemen, allerlei klepjes, luikjes e.d. waardoor het gemak van zowel de gevleugelde bewoners als dat van de verzorger vergroot wordt.

Na een greep uit een nachthokje liet Willie vol trots een "Bramakrielkip" zien. Een van zijn aanwinsten van het afgelopen broedseizoen.

Een verdieping hoger huizen de "Gloster" kanarie's. Van deze laatste heeft hij dit jaar zo'n 50 jongen gebroed. Met 12 ouderparen komt dit op een gemiddelde van 4 jongen per koppeltje, wat op zich geen slecht resultaat is. Met een aantal van deze jongen hoopt Willie dit najaar bij de jaarlijkse vogeltentoonstelling van "Avicultura" uit Uden in de prijzen te vallen. Voor een leek lijken deze postuurkanarie's op "beatles", vanwege hun grappige monnikenkapjes. Met de donkere kraaloojjes kijken ze je doordringend aan. De broedkooien waarin de jongen zijn grootgebracht heeft Willie op zolder staan, waarover straks meer.

Een speciaal ontwikkeld drainage-systeem in het achtertuinje van de familie Bergmans dient ervoor om het overtollige hemelwater af te voeren. Dit zal wel met de tectonische breuk te maken hebben.

Eindelijk zijn we dan aangekomen bij het heilige der heilige. Half verscholen tussen het groen, achter in de hoek van de tuin, ontwaar ik een aardig uitziend tuinhuis.

Eenmaal binnengekomen waan ik mij in een heuse timmerwerkplaats. Een paar jaar geleden heeft Willie dit schuurtje samen met zijn broer opgebouwd. Sindsdien vertoeft hij hier menig vrij uurtje. Pas nu komen zijn capaciteiten als excursieleider naar boven. Als interviewer hoef ik niet veel meer te zeggen. Een aantal machines met toebehoren passeren in snel tempo de revue. De cirkelzaag, freesmachine, langgatboormachine, slijpmachine, vandiktebank, automatische invoermachine, afzuiginstallatie. Kortom een compleet ingerichte timmerwerkplaats op zo'n 10 vierkante meter.

Bij iedere machine hoort een eigen verhaal. In het bijzonder de machines, welke door Willie zelf ontwikkeld of gemodificeerd zijn.

Neem nou de automatische hout-invoermachine. Deze ingenieuze uitvinding doet mij sterk aan "Willie Wortel" denken. M.b.v. een oude wasmachine-motor, een condensator, een aantal tandwielen, kettingen en wieltjes wordt het te schaven hout met constante snelheid de "vandiktebank" binnengeleid, waar het tot een vooraf ingestelde dikte wordt afgeschaafd. Op de vraag of hij de machine ook elektrisch aangesloten heeft, antwoordt hij: "tuurlijk, ik doe alles zelf. Het heeft wel 10 stoppen (smelt-veiligheden, red.) gekost voordat de machine het goed deed".

Vervolgens wordt een kersverse uitvinding gedemonstreerd. Een d.m.v. een speciale motor aangedreven slijptol met ingebouwde verlichting.

Het geknetter en de rookpluimpjes die uit de schakelaar komen doet hij af met de opmerking: "oh, da's nieuwigheid".

Tot slot wordt een heuse afzuiginstallatie in werking gesteld, welke het geheel completeert. Met de mogelijkheden van deze machines kan Willie allerlei machinale houtbewerkingen uitvoeren. Hierdoor kan hij professionele raam- en deurkozijnen maken. Ook heeft hij destijds een compleet weefgetouw nagemaakt. Andere produkten zijn wandlampjes en nestkastjes. Uiteraard heeft Willie veel plezier in het werken met zijn handen. Het aangename wordt met het nuttige verenigd. Hij beschouwt het wel als hobby. Vervolgens eindigt de rondleiding via de zolder, waar een aantal broedkooien staan opgesteld en waar nog een korte uitleg wordt gegeven over een recyclingmachine voor kanariezaad waar we begonnen zijn, nl. in de huiskamer.

Het was inmiddels half elf geworden en ondergetekende begon zich zo langzamerhand schuldig te voelen omdat dit interview per slot van rekening ook voor Willemien bestemd was.

Volgens hun was dit ongegrond, ik was nog redelijk vroeg terug.

Na het tweede bakje koffie kon ik eindelijk wat persoonlijke vragen aan Willemien stellen teneinde haar wat beter te leren kennen.

Willemien Smits, zoals ze met haar meisjesnaam heet is in Uden geboren en enig(st) kind. Een van haar hobby's is volleybal. Dit betekent iedere donderdagavond trainen met een leuk meidenclubje, waarbij ook nog iedere 14 dagen een wedstrijd in competitieverband gespeeld moet worden.

Verder houdt Willemien van kleertjes maken en van lezen, vooral detectives.

Willemien heeft Willie ongeveer 7 jaar geleden bij "Van Tiel" in Zeeland (het huidige Las Vegas) leren kennen. Voordat zij met Willie in zee ging moest hij e erst haar leeftijd raden.

Daar heeft hij mooi enkele weken mee gezeten. Afijn, toen dat eindelijk gelukt was was het ijs gebroken.

Nu 7 jaar later zijn ze bijna 5 jaar gelukkig getrouwd en hebben een eigen gezinnetje, waarin hun dochttertje Joyce het stralende middelpunt is. Joyce is 15 maanden geleden in het ziekenhuis te Oss als stevige negenponder ter wereld gekomen. Willie en Willemien hebben er nu dus de handen aardig vol aan.

Buiten dat heeft Willie nog regelmatig tijd om zich met Vogelwacht-activiteiten bezig te houden. Hij is zo'n 3½ jaar geleden bij de vereniging gekomen, om precies te zijn op 9 maart 1985 voor de statistici. Aangezien Willie in Mill geboren is twijfelde hij destijds tussen een lidmaatschap bij de Vogelwerkgroep Mill of de Vogelwacht Uden. Nadat Willie hier eerst de kat uit de boom heeft gekeken is Willemien vrij snel daarna lid geworden. Hoewel Willie wat vaker bij de vereniging te zien is dan Willemien (er zal toch iemand op Joyce moeten passen), gaan ze toch ook wel eens samen naar de ledenvergadering o.i.d. De wekelijkse kaartavond wordt die avond gewoon bij hun thuis gepland, zodat baby-sitten verzekerd is.

Feit is wel, nu Willie vader geworden is, hij zijn tijd moet verdelen en daardoor niet altijd de dagexcursie's kan meemaken. Wel heeft hij een aantal snipperdagen al lang van te voren vast laten leggen. Je raadt het al waarvoor; De Herfstexcursie.

Ook het werken met verhoogd risico, in dit geval op een bouwsteiger, waar je wel eens twee armen zou kunnen breken, en daardoor zelfs noodgedwongen de herfstexcursie moeten missen, nee dat kan dit jaar géén spelbreker meer zijn.

Momenteel werkt Willie met beide voeten op de begane grond, nl. in de werkplaats van Bouwbedrijf Van der Pas B.V. te Oss. Hier verricht hij diverse timmerwerkzaamheden.

Naast het dagelijkse werk zie je hem regelmatig zaterdags z'n trimrondje afwerken. Dit is heel wat anders als karatesport. Dit heeft Willie 3 jaar beoefend bij karateclub "Kanshu Do" uit Mill.

Voor de Vogelwacht zet Willie zich in voor de Kerkuilengroep en de taakgroep "Infantiseren", zoals hij dat met een duur woord noemt. Gezelligheid, wandelen, gebied leren kennen en eventueel de belangen van dat gebied kunnen verdedigen bij de verschillende overheidsinstantie's zijn voor hem de trefwoorden die horen bij deze inventarisatie's.

Ook als er gewerkt moet worden kun je van Willie opan. Enkele wapenfeiten zijn: uitkijktoren, oeverzwaluwenwand en wie weet misschien in de nabije toekomst een eigen clubgebouw.

Peter Noy

café „pas buiten”

DIRK EN DOORTJE V. ZUTVEN

VEGHESEDIJK 42

UDEN

TEL. 04132-62827

Voor al uw
tweewielers
en
reparaties

WIM DE WILT
KERKSTRAAT 4 - UDEN - TEL 62620

Kijk, een ijsvogel!
in 't klare vijverwater
zijn de vissen diep.

shiki

Een aalscholver 's nachts
in de zee omlaagschietend,
pikt er een ster op.

yaha

Vliegende vogels
verschroeien haast hun veren
aan de herfstblaren

shikô

TAXIBEDRIJF
ZIEKENVERVOER

H. J. VAN ZUTVEN

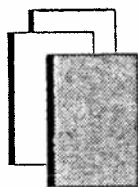
Kastanjeweg 33, 5401 GW Uden
Telefoon 04132-50400
bgg 62537

dames/heren kapsalon
**aria & léon
de bie**
lieve vrouwenplein 9
uden / tel. 04132-62728

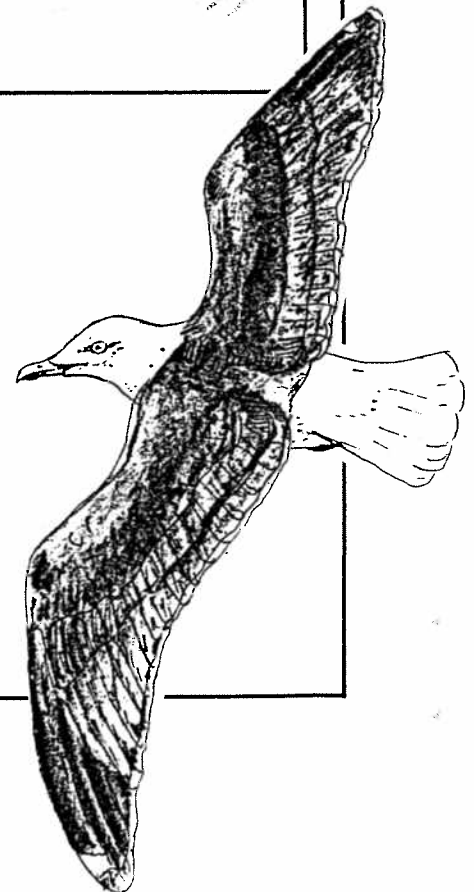
OCKHUIZEN
uw slager

MARKTSTRAAT 47 UDEN TEL. 04132 - 62788

boekhandel
bert van der heijden
Sacramentsweg - Uden

BOONAERTS

MARKT 24 UDEN

TEL 62548

'N GOEIE SLAGER

voor uden en omstreken:

de bruin Verzekeringen

WILHELMINASTRAAT 10a / 5401 CH UDEN TEL. 04132-62348

*alle verzekeringen
financieringen
interpolis e.a.*

gereedschappen
tuingereedschappen

Snijders-de Bruin

kapelstraat 1, 5401 EC uden / telefoon 62780

ACTUELE
MODE

Sportief en gekleed in één.
De college-lijn „New Look”,
waarbij vlechtmotieven, kleur-
combinaties en clubmotieven
een grote rol spelen.

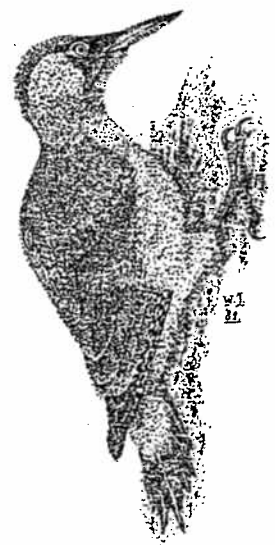

prijs f 119,-

schoen-aangevend

SCHOENENHUIS ZEGERS
MARKTSTRAAT 39
5401 GG UDEN
TEL. 04132-63992

m&m's[®]

M&M's melkchocolade
smelt in je mond, niet in je hand.

